

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1982-1983

10 MEI 1983

BEGROTING

van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken
voor het begrotingsjaar 1983

WETSONTWERP

houdende aanpassing van de begroting
van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken
voor het begrotingsjaar 1982

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIEN (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER VERHAEGEN

DAMES EN HEREN,

Onderhavige begroting en het wetsontwerp houdende aanpassing van dezelfde begroting voor het begrotingsjaar 1982 werden door uw Commissie onderzocht tijdens de namiddagvergadering van donderdag 28 april ll.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer d'Alcantara.

A. — Leden : de heren d'Alcantara, Diegenant, Dupré, J. Michel, Van den Brande, Verhaegen, Wauthy. — de heren Burgeon, M. Colla, Collart, A. Cools, Mevr. Detiège, de heren Mathot, Willockx. — de heren Bril, Henrion, Huylebrouck, Petitjean, Sprockeels, Verberckmoes. — de heren Desaeyere, Schiltz. — de heer Defosset.

B. — Plaatsvervangers : de heer Coppieters, Mevr. De Loore-Raeymaekers, Demeester-De Meyer, de heren Deneir, le Hardy de Beaulieu, Lestienne, M. Olivier, Mevr. Smet. — de heren Coëme, Hancké, M. Harmegnies, Y. Harmegnies, Leclercq, Tobback, Van der Biest, Van den Bossche. — de heren F. Colla, De Grève, Denys, Ducarme, Kubla, Poswick, Van de Velde. — de heren Desseyn, Meyntjens, Vansteenkiste. — de heren Clerfayt, Risopoulos.

Zie :

4-XX (1982-1983) :

— N° 1 : Begroting.

5-XX (1982-1983) :

— N° 1 : Wetsontwerp.

Chambre des Représentants

SESSION 1982-1983

10 MAI 1983

BUDGET

des Affaires culturelles communes
pour l'année budgétaire 1983

PROJET DE LOI

ajustant le budget
des Affaires culturelles communes
de l'année budgétaire 1982

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)

PAR M. VERHAEGEN

MESDAMES, MESSIEURS,

Le budget des Affaires culturelles communes pour l'année budgétaire 1983 ainsi que le projet de loi ajustant ce budget pour l'année budgétaire 1982 ont été examinés par votre Commission au cours de sa réunion du jeudi 28 avril dernier (après-midi).

(1) Composition de la Commission :

Président : M. d'Alcantara.

A. — Membres : MM. d'Alcantara, Diegenant, Dupré, J. Michel, Van den Brande, Verhaegen, Wauthy. — MM. Burgeon, M. Colla, Collart, A. Cools, Mme Detiège, MM. Mathot, Willockx. — MM. Bril, Henrion, Huylebrouck, Petitjean, Sprockeels, Verberckmoes. — MM. Desaeyere, Schiltz. — M. Defosset.

B. — Suppléants : M. Coppieters, Mmes De Loore-Raeymaekers, Demeester-De Meyer, MM. Deneir, le Hardy de Beaulieu, Lestienne, M. Olivier, Mme Smet. — MM. Coëme, Hancké, M. Harmegnies, Y. Harmegnies, Leclercq, Tobback, Van der Biest, Van den Bossche. — MM. F. Colla, De Grève, Denys, Ducarme, Kubla, Poswick, Van de Velde. — MM. Desseyn, Meyntjens, Vansteenkiste. — MM. Clerfayt, Risopoulos.

Voir :

4-XX (1982-1983) :

— N° 1 : Budget

5-XX (1982-1983) :

— N° 1 : Projet de loi.

Uitgezonderd de Duitstalige Culturele Zaken (Titel I, Sectie 33, en Titel II, Sectie 33), behoort deze begroting tot de gezamenlijke bevoegdheid van de Ministers van Onderwijs (koninklijk besluit van 26 januari 1982 tot afbakening van de ministeriële bevoegdheden inzake de gemeenschappelijke gemeenschapsaangelegenheden, *Staatsblad* van 3 februari 1982). Artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1981 (*Staatsblad* van 30 december 1981) bepaalt daarentegen dat de bevoegdheden voor de gemeenschapsaangelegenheden van het Duitse taalgebied worden uitgeoefend door de Eerste Minister die eveneens de bevoegdheden inzake budgettaire controle betreffende deze aangelegenheden uitoefent.

A. — TOELICHTING VAN DE BEGROTING DOOR DE MINISTERS VAN ONDERWIJS

« I. Vier maanden geleden hebben de twee Ministers van Onderwijs de begroting 1982 en het bijblad 1981 voor Gemeenschappelijke Culturele Zaken verdedigd voor de Commissie voor Onderwijs en Wetenschap van de Senaat.

Bij de bespreking kon worden vastgesteld dat de leden van die Commissie veel belangstelling toonden op het punt van de bevoegdheid van de Onderwijsministers betreffende Gemeenschappelijke Culturele Zaken.

Het komt ons daarom gepast voor ook aan de leden van de Kamercommissie hieromtrent toelichting te verschaffen. Blijkbaar blijven immers misverstanden bestaan, alhoewel terzake ook in januari 1983 in de openbare vergadering van de Kamer uitleg werd verschaft.

De bevoegdheid van de Ministers van Onderwijs werd vastgelegd bij koninklijk besluit van 26 januari 1982. Gezamenlijk werden zij belast met de zaken die betrekking hebben op aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis, § 2, 1°, van de Grondwet, voor zover deze zaken verband houden met instellingen gevestigd in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad die niet moeten worden beschouwd als uitsluitend behorend tot de ene of de andere Gemeenschap.

De bevoegdheid van de Onderwijsministers betreft eveneens de zaken die betrekking hebben op instellingen voor de internationale culturele samenwerking (bedoeld bij art. 59bis, § 2, 3°) die wegens hun activiteiten eveneens niet moeten worden beschouwd als uitsluitend behorend tot één van de Gemeenschappen.

Het past eraan te herinneren dat sedert de grondwetsherziening van 1970 steeds een nationale begroting voor Gemeenschappelijke Culturele Aangelegenheden heeft bestaan.

Dat de bevoegdheid terzake aan de Onderwijsministers werd opgedragen, kan uiterst logisch worden genoemd. Zij zijn immers leden van de Nationale Regering die een bevoegdheid uitoefenen in functie van een bepaald taalregime. Bovendien komt het hen eveneens toe gezamenlijk de gemeenschappelijke onderwijssector te beheren die hoofdzakelijk verband houdt met het wetenschappelijk onderzoek.

II. Wij zijn er ons evenwel van bewust dat er zich problemen kunnen voordoen in verhouding met de Gemeenschappen. Om onze openheid tegenover hen te concretiseren hebben wij bij het Ministerieel Comité voor Institutionele Hervormingen een nota ingediend met het oog op de nauwkeurige afbakening van de bevoegdheid van de Nationale en de Gemeenschapsoverheden. Op korte termijn zal de werkgroep van dit Ministerieel Comité onderzoeken

Ce budget, excepté les affaires culturelles de langue allemande (Titre I, Section 33, et Titre II, Section 33), relève de la compétence commune des ministres de l'Education nationale (arrêté royal du 26 janvier 1982 délimitant les attributions ministérielles à l'égard des affaires communautaires communes, *Moniteur belge* du 3 février 1982). L'article 2 de l'arrêté royal du 24 décembre 1981 (*Moniteur belge* du 30 décembre 1981) prévoit en effet que les compétences concernant les affaires communautaires pour la région de langue allemande sont exercées par le Premier Ministre, qui exerce également les compétences du contrôle budgétaire relatives à ces matières.

A. — EXPOSE DU BUDGET PAR LES MINISTRES DE L'EDUCATION NATIONALE

« I. Il y a quatre mois, les deux ministres de l'Education nationale ont eu à défendre le budget 1982 et l'ajustement 1981 du budget des Affaires culturelles communes devant la Commission Enseignement et Science du Sénat.

On a pu constater alors le grand intérêt porté par les commissaires à la compétence des deux ministres pour les matières culturelles communes.

Aussi nous paraît-il opportun d'éclairer également les membres de la Commission de la Chambre sur ce problème de compétence. En effet, des malentendus semblent subsister malgré les explications fournies en séance publique de la Chambre en janvier dernier.

C'est l'arrêté royal du 26 janvier 1982 qui détermine la compétence des ministres de l'Education nationale. Ceux-ci ont été chargés conjointement de gérer les affaires relatives aux matières visées à l'article 59bis, § 2, 1°, de la Constitution dans la mesure où il s'agit d'institutions « établies dans la région bilingue de Bruxelles-Capitale qui, en raison de leurs activités, ne doivent pas être considérées comme appartenant exclusivement à l'une ou à l'autre communauté ».

Leur compétence s'étend également aux affaires relatives aux institutions de coopération culturelle internationale (visée à l'article 59bis, § 2, 3°) lorsque ces institutions ont des activités s'adressant aux deux communautés et non exclusivement à l'une d'entre elles.

Il y a lieu de rappeler que depuis la modification constitutionnelle intervenue en 1970, il y a toujours eu un budget des Affaires culturelles communes.

Or, le rattachement à l'Education nationale a un fondement très logique. Il ne faut en effet pas perdre de vue que seuls les ministres de l'Education nationale sont membres du Gouvernement national tout en exerçant une compétence liée à un régime linguistique séparé. De plus, ils ont également à gérer conjointement le secteur commun de l'Education nationale, soit essentiellement la recherche scientifique.

II. Les ministres de l'Education nationale sont cependant parfaitement conscients de ce que des problèmes communautaires pourraient se poser en relation avec les Communautés. Ils ont introduit au Comité ministériel des réformes institutionnelles une note relative à l'exacte délimitation des compétences entre le national et le communautaire. Très prochainement, le groupe de travail de ce comité ministériel va examiner quelles sont les normes précises qui peuvent

welke precieze normen kunnen toelaten uit te maken dat in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad gevestigde culturele instellingen tot de nationale bevoegdheid blijven behoren.

Het is duidelijk dat dit onderzoek zal slaan op de juiste inhoud van de grondwettelijke bepaling die de gemeenschapsbevoegdheid vestigt voor de instellingen die op grond van hun activiteiten dienen te worden beschouwd als uitsluitend behorend tot de ene of de andere Gemeenschap, zoals bv. B. R. T. of R. T. B. F.

Wat ook de uitslag van dit onderzoek zij, onze hoofdzorg blijft dat de betrokken culturele instellingen hun activiteiten ontplooiën ten dienste van alle Gemeenschappen van het land.

III. Er moet eveneens aan herinnerd worden dat de heer Herman Liebaers bij koninklijk besluit van 24 juli 1981 benoemd werd tot Koninklijk Commissaris voor de herstructurering van de nationale wetenschappelijke inrichtingen; de draagwijdte van de opdracht werd gepreciseerd in het koninklijk besluit van 28 september 1981. Deze opdracht behelst de herstructurering van elf nationale instellingen. Drie ervan komen voor in de begroting voor Gemeenschappelijke Culturele Zaken: het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten, het Koninklijk Museum voor Kunst en Geschiedenis en het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium. De overige acht instellingen (Rijksarchief, Koninklijke Bibliotheek, Museum voor Midden-Afrika, Instituut voor Natuurwetenschappen, Instituut voor Ruimte-Aeronomie, Koninklijk Meteorologisch Instituut, Koninklijk Observatorium, Nationaal Centrum voor de bereiding en de bestudering van stoffen van microbische oorsprong) ressorteren onder de gemeenschappelijke onderwijsbegroting.

Waar deze herstructurering wordt onderzocht voor het geheel van de elf instellingen, zou het moeilijk verdedigbaar zijn dat zij op het stuk van de ministeriële verantwoordelijkheid zouden gescheiden worden. Ook hier is dus een reden voorhanden om de verantwoordelijkheid voor de begroting voor Gemeenschappelijke Culturele Zaken bij de Onderwijsministers te situeren.

Terloops kan worden vermeld dat wij nog niet in het bezit zijn van het derde verslag van de heer Liebaers, dat per 31 maart 1983 werd ingewacht.

IV. Het ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting voor de Gemeenschappelijke Culturele Zaken voor het begrotingsjaar 1982 heeft hoofdzakelijk op twee onderwerpen betrekking:

a) een bijkrediet van 86,1 miljoen, alsmede een bijkrediet voor vorige begrotingsjaren van 90 miljoen, werden ingeschreven op artikel 34.15, sectie 34, voor de UNESCO;

b) gezamenlijke bijkredieten voor 63,6 miljoen werden opgenomen onder de artikelen 52.01 en 63.01, Sectie 31, titel II, voor de restauratie van gerangschikte particuliere en burgerlijke monumenten.

Wij hadden deze inschrijvingen reeds aangekondigd bij de bespreking in de Senaatscommissie; thans wordt er bevestiging van gegeven.

In de eerste plaats hebben wij bereikt dat België eindelijk opnieuw zijn verbintenissen naleeft t.a.v. zijn partners bij de UNESCO, door een bijkrediet in te schrijven dat de aanzuivering van het gecumuleerd passief mogelijk maakt.

Anderzijds hebben wij een werkelijk bestaande leemte opgevuld, waar vóór deze begrotingsaanpassing geen enkel begrotingskrediet beschikbaar was voor onontbeerlijke restauratie van gerangschikte monumenten.

determiner l'appartenance nationale d'institutions culturelles situées dans la région bilingue de Bruxelles-Capitale. Ceci concrétise l'ouverture vers les Communautés.

Cet examen reposera bien évidemment sur le contenu exact du prescrit constitutionnel, qui prévoit une compétence communautaire pour celles de ces institutions qui, en raison de leurs activités, appartiennent exclusivement à l'une ou l'autre Communauté, telles notamment la R. T. B. F. et la B. R. T.

Quel que soit le résultat final de cette analyse, il reste que le souci primordial des ministres de l'Education nationale est le déploiement des activités des institutions culturelles dans l'intérêt de toutes les Communautés de ce pays.

III. Il doit également être rappelé que M. Herman Liebaers a été nommé Commissaire royal à la restructuration des établissements scientifiques nationaux par arrêté royal du 24 juillet 1981, celui du 25 septembre 1981 déterminant l'étendue de sa mission. Elle consiste en la restructuration de 11 institutions nationales dont 3 dépendent du budget des Affaires culturelles communes — à savoir les musées royaux des Beaux-Arts, les musées royaux d'Art et d'Histoire et l'Institut royal du patrimoine artistique. Les 8 autres institutions (Archives générales du Royaume, Bibliothèque royale, Musée d'Afrique centrale, Institut des sciences naturelles, Institut d'aéronomie spatiale, Institut royal météorologique, Observatoire royal de Belgique, Centre national de production et d'études des substances d'origine microbienne) relèvent du budget de la recherche scientifique (secteur commun).

Dans la mesure où la restructuration doit viser l'ensemble de ces 11 institutions, il n'était pas compréhensible de n'en pas regrouper la gestion et ne pas confier aux ministres de l'Education nationale la gestion du budget des Affaires culturelles communes.

Soulignons combien le troisième rapport du Commissaire royal — rapport attendu depuis le 31 mars 1983 — constituera une pièce importante dans cette restructuration.

IV. Le projet de loi ajustant le budget des Affaires culturelles communes de l'année budgétaire 1982 porte essentiellement sur deux postes:

a) à l'article 34.15 de la section 34, des crédits supplémentaires de 86,1 millions ont été inscrits pour l'UNESCO, ainsi que des crédits de 90 millions pour les années antérieures.

b) aux articles 52.01 et 63.01 de la section 31 (titre II), des crédits de 63,6 millions ont été inscrits pour la restauration de monuments et d'édifices privés et civils classés.

Nous évoquerons plus loin les problèmes spécifiques au monde musical. Nous avons ainsi rempli les engagements que nous avons pris devant la Commission du Sénat.

Tout d'abord, nous avons obtenu que la Belgique remplisse enfin ses obligations vis-à-vis de ses partenaires au sein de l'UNESCO en dégageant des crédits permettant d'apurer le passif accumulé.

D'autre part, nous avons mis fin à une carence réelle, puisqu'avant l'ajustement du budget 1982, aucun article budgétaire ne permettait l'indispensable restauration des monuments classés.

Volledigheidshalve vermelden wij nog met betrekking tot de UNESCO dat op de begroting 1983 een krediet van 120 miljoen wordt uitgetrokken dat België zal toelaten zijn verplichte bijdrage te vereffenen. Op de problemen in de muzieksector wordt verder ingegaan.

V. Het wetsontwerp houdende de begroting voor Gemeenschappelijke Culturele Zaken voor het begrotingsjaar 1983 bereikt voor titels I en II een algemeen totaal van 1 315,1 miljoen (Sectie 33, Duitstalige Culturele Zaken is hierin begrepen ten belope van 10,7 miljoen). Vergeleken met de oorspronkelijke begroting 1982 bereikt de stijging 23 %. Dit betekent dat wij in deze periode van bezuinigingen erin geslaagd zijn onze collega's in de Regering ervan te overtuigen de kredieten te verhogen die noodzakelijk zijn voor de overleving van de instellingen en verenigingen die op deze begroting voortkomen. Wij zijn er ons van bewust dat de aangeduide sommen nog niet toelaten de reële behoeften te voldoen van instellingen waarvan het nut door niemand wordt betwist. De begroting voor Gemeenschappelijke Culturele Zaken werd steeds onderschat. Zij blijft het nog steeds, doch voortaan in mindere mate.

Wij hopen stellig na enkele jaren een normalisatie te bewerkstelligen. Dit omwille van het feit dat het onnodig geworden is de vooraanstaande rol te onderstrepen van instellingen als de Koninklijke Muntchouwburg, het Paleis voor Schone Kunsten of ook nog het Congressenpaleis waar het Europees Parlement dit jaar zitting houdt.

VI. In ons beleid wijden wij bijzondere aandacht aan het Paleis voor Schone Kunsten. De wet van 12 augustus 1981 heeft deze V. Z. W. tot een parastatale omgevormd. De effectieve installatie van deze parastatale onderstelt echter drie belangrijke voorafgaande maatregelen.

In de eerste plaats moet een koninklijk besluit worden genomen dat de organisatie en de werking van de nieuwe instelling regelt. De redactie van dit besluit is beëindigd; de tekst is echter nog steeds ter studie op het kabinet van de Minister van Financiën.

Ten tweede dienen 27 leden van de nieuwe raad van beheer op onze voordracht door de Koning te worden benoemd. Thans zijn wij wel in het bezit van het geheel der kandidaturen die overeenkomstig de procedure van het Cultuurpact door de verschillende politieke formaties werden ingediend.

Tenslotte moet het gebouw dat thans eigendom is van de V. Z. W. Paleis voor Schone Kunsten, door de Staat worden overgenomen. Voor deze overname moet met de stad Brussel worden onderhandeld. Op grond van de statuten van bedoelde V. Z. W., beschikt de stad immers in geval van ontbinding over een recht van terugkeer. Het komt er dus op aan een overeenkomst te bereiken waarbij de stad afziet van haar recht van terugkeer, dat trouwens gekoppeld was met de aanzuivering van schulden ten voordele van de V. Z. W. Sedert de installatie van het nieuwe schepencollege van de stad, heeft onze collega van Openbare Werken de onderhandelingen hieromtrent hervat.

Aangezien de schulden van het Paleis voor Schone Kunsten intussen verder oplopen, dienen deze onderhandelingen te worden bespoedigd; per 31 december 1982 benaderden deze schulden immers het bedrag van 500 miljoen.

VII. Het is u ongetwijfeld bekend dat wij de mogelijkheid hebben onderzocht de te Brussel gevestigde muziekinstellingen te herstructureren.

Op 6 juli 1982 is een reeks vergaderingen gestart met vertegenwoordigers van het Nationaal Orkest van België, de Koninklijke Muntchouwburg, de Filharmonische Vereniging van Brussel en de syndicale vertegenwoordigers van

Pour en revenir à l'UNESCO, vous constaterez que le budget 1983 des Affaires culturelles communes prévoit un montant de 120 millions, ce qui nous permettra d'être en règle dans nos contributions obligatoires.

V. Le projet de loi du budget des Affaires culturelles communes pour l'année budgétaire 1983 comprend 1 315,1 millions aux titres I et II (la section 33 pour les Affaires culturelles de langue allemande intervenant à concurrence de 10,7 millions). Par rapport au budget initial de 1982, l'augmentation est de 23 %. En ces périodes de restrictions budgétaires, nous sommes parvenus à convaincre nos collègues au Gouvernement d'augmenter les crédits indispensables à la survie des institutions et des associations figurant dans notre budget. Nous savons que les sommes indiquées ne permettent pas encore de rencontrer les besoins réels d'institutions dont l'importance n'est discutée par personne. Le budget des Affaires culturelles communes a toujours été sous-estimé. Il l'est encore, mais dans une moindre mesure.

Nous avons bon espoir de pouvoir, au fil des années, redresser la situation. Car la démonstration de rôle prépondérant de nos institutions n'est plus à faire, qu'il s'agisse du Théâtre royal de la Monnaie, du Palais des Beaux-Arts ou encore du Palais des Congrès qui accueille cette année le Parlement européen.

VI. Le problème du Palais des Beaux-Arts retient notre toute particulière attention. La loi du 12 août 1981 a transformé cette A. S. B. L. en parastatal. Toutefois, la mise en place de ce parastatal requiert trois importants préalables.

Tout d'abord un arrêté royal réglant l'organisation et le fonctionnement du nouvel établissement. Celui-ci est terminé, mais fait encore l'objet d'une étude prolongée au cabinet des ministres des Finances et ce depuis plusieurs mois.

Ensuite, la nomination par le Roi, sur notre proposition, des 27 membres du nouveau conseil d'administration. Nous avons à ce jour reçu l'ensemble des candidatures conformément au prescrit du Pacte culturel.

Enfin, la reprise par l'Etat des bâtiments appartenant à l'A. S. B. L. Palais des Beaux-Arts. Celle-ci implique une négociation avec la Ville de Bruxelles. En effet, aux termes des statuts de l'A. S. B. L., elle jouit d'un droit de reprise en cas de dissolution. Il importe donc de trouver un accord pour que la Ville de Bruxelles renonce à ce droit de retour qui s'assortit d'ailleurs de dettes à apurer au profit de l'A. S. B. L. Depuis que le nouveau collège de la Ville de Bruxelles est en place, notre collègue des Travaux publics a entamé en cette matière de très actifs pourparlers.

Il y a lieu de faire vite, car le passif du Palais des Beaux-Arts ne fait que croître. Au 31 décembre 1982, il approchait les 500 millions.

VII. Comme vous ne l'ignorez sans doute pas, nous nous sommes attachés à examiner les possibilités de restructuration des institutions musicales de Bruxelles.

Le 6 juillet 1982 a débuté une série de réunions groupant des représentants de l'Orchestre national de Belgique, du Théâtre royal de la Monnaie, de la Société philharmonique de Bruxelles et des syndicats des deux parastataux. Ces ren-

het personeel van beide parastatalen. Hierop werden de verschillende problemen belicht waarmee deze instellingen kampen; met name bleek de samenwerking tussen de instellingen uiterst moeilijk, alhoewel deze thans meer dan ooit aangewezen is in termen van rationalisatie en programmering, in één woord van muzikale synergie.

De genoemde instellingen hebben telkens typische eigen kenmerken. Harerzijds is de Filharmonische Vereniging van Brussel een V. Z. W., dus een privé-instelling; de Koninklijke Muntchouwburg en het Nationaal Orkest van België zijn daarentegen parastatale instellingen van categorie B. Verder bestaat er bij het Nationaal Orkest van België een administratief en geldelijk personeelsstatuut, dat bij koninklijk besluit werd bekrachtigd, terwijl dit niet het geval is bij de K. M. S., waar alleen de directeur als ambtenaar werd benoemd. Bij de Muntchouwburg zijn de overige personeelsleden, zowel bedienden als arbeiders, dus louter bij wijze van arbeidsovereenkomst met hun werkgever verbonden. Deze verschillen bemoeilijken ten zeerste ieder rationalisatievoorstel (zoals b.v. een fusie). Het is overigens in ieder geval, d.w.z. niet alleen omwille van de huidige crisissituatie, wenselijk dat bij de Koninklijke Muntchouwburg een administratief en geldelijk statuut zou tot stand komen. Waar zij in het verleden omzeggens niet werden gesteld, durven wij onderstrepen dat thans zeer grondig wordt ingegaan op problemen als deze, die toch als fundamenteel moeten worden bestempeld.

Al zijn dergelijke studies nog noodzakelijk, dan kan toch reeds gewezen worden op enkele praktische resultaten die niet zonder belang zijn. Met name heeft de Filharmonische Vereniging die het merendeel van de N. O. B.-concerten te Brussel organiseert, met dit orkest een overeenkomst afgesloten op grond waarvan de artistieke leiding en de algemene programmering van het orkest gezamenlijk kan worden uitgeoefend, wat alleszins het kwalitatief niveau van de prestaties zal ten goede komen. Anderzijds zal de Filharmonische Vereniging tijdens het komend seizoen verschillende concerten met het Munt-orkest inrichten. Derwijze is er dus een aanzet ontstaan voor een herdefiniëring van de doelstellingen die worden nagestreefd door deze verschillende componenten in het muzikaleven. Het spreekt vanzelf dat de wijzigingen in de verhouding tussen de drie instellingen belangrijke aanwijzingen zullen bevatten, met het oog op een duurzame oplossing.

Hier zijn dus de positieve gevolgen te situeren die dank zij de verschillende vergaderingen in de loop van het tweede semester 1982 konden worden bereikt. Overigens is het zo dat, indien juridisch bekeken, de aanpak enkel kan slaan op de grote instellingen voor muziekproductie- en verspreiding zoals de K. M. S., het N. O. B. en de Filharmonische Vereniging, het muzikaleven uiteraard artistieke wisselwerkingen inhoudt, zodat het nationale aspect ten gronde onmogelijk gescheiden kan worden gehouden van wat zich in de Gemeenschapsinstellingen afspeelt. Cultuur is inderdaad geen gesloten sector, maar wordt gekenmerkt door openheid.

In deze geest hebben wij de verantwoordelijke Ministers van de Gemeenschappen geraadpleegd over de oplossingen die voor onderhavige problematiek gevonden zullen moeten worden. Hun antwoord wordt met belangstelling ingewacht. In afwachting hebben wij reeds aandachtig kennis genomen van de voorstellen die door de Muziekraad van de Franse Gemeenschap werden geformuleerd.

VIII. De financiële toestand van de K. M. S. geeft aanleiding tot ernstige bezorgdheid. Het per einde 1982 bereikte deficit beloopt momenteel 190 miljoen, rekening houdend met een toelage van 34 miljoen vanwege de Nationale Loterij. Wij nemen ons voor voor de instelling een bijzondere

contres ont mis en évidence les différents problèmes dont souffrent ces organismes et notamment les difficultés de collaboration entre eux, alors que les circonstances la justifient plus que jamais, ne serait-ce que dans un souci de rationalisation, de programmation et donc de cohérence musicale.

Trop de particularités différencient les organismes intéressés. C'est ainsi que la Société philharmonique de Bruxelles est une A. S. B. L., relevant du droit privé, tandis que le Théâtre royal de la Monnaie et l'Orchestre national de Belgique sont des parastataux de type B. En outre, si l'O. N. B. est doté d'un statut administratif et financier, régi par arrêté royal, il n'en est pas de même pour le T. R. M. dont le seul agent est le directeur. Tous les autres membres du personnel sont liés à ce parastatal par contrat de travail, qu'ils soient employés ou ouvriers. Ces disparités rendent malaisé tout projet de rationalisation (par exemple : une fusion). Indépendamment des difficultés propres à la crise actuelle, il va de soi que le Théâtre royal de la Monnaie doit être doté lui aussi d'un statut financier et administratif. Ce sont ces questions fondamentales qui sont actuellement étudiées en profondeur, alors qu'elles n'avaient jamais été évoquées par le passé.

Si des études se révèlent donc nécessaires, on peut toutefois noter des réalisations pratiques qui revêtent un certain intérêt. Ainsi, la Société philharmonique, responsable de la majorité des concerts de l'O. N. B. à Bruxelles, a-t-elle conclu avec celui-ci une convention, afin de gérer de façon conjointe la direction artistique et la programmation générale de l'orchestre, ce qui ne peut qu'être bénéfique au rayonnement qualitatif des prestations. D'autre part, la Société philharmonique présentera à plusieurs reprises la saison prochaine des concerts avec l'orchestre du T. R. M. Ainsi une redéfinition des objectifs respectifs des différents organismes régissant notre vie musicale est en cours. Il va de soi que la modification des rapports entre les trois institutions constituera un précieux enseignement pour l'élaboration d'une solution durable.

Ces éléments constituent les suites les plus positives que les différentes réunions dans le second semestre de 1982 et début 1983 ont permis de dégager. Par ailleurs, si, d'un point de vue juridique, l'examen se réduit, pour ce qui est des grands organismes musicaux de production et de diffusion au T. R. M., à l'O. N. B. et à la Société philharmonique, il est clair que la vie musicale est circulation et ne peut se concevoir en dehors des organismes qui intéressent les Communautés. La Culture ne consiste pas, en effet, un secteur fermé, mais une fonction ouverte.

Dans cet esprit, nous avons interrogé les Présidents des Exécutifs communautaires sur les solutions qu'appellent les problèmes présents. Nous attendons avec intérêt leurs réponses. Nous avons d'ores et déjà noté avec une particulière attention les conclusions exprimées par le Conseil de la Musique de la Communauté française.

VIII. La situation financière du T. R. M. nous préoccupe tout particulièrement. Son déficit cumulé atteint actuellement 190 millions, car la Loterie nationale est intervenue à concurrence de 34 millions. Les efforts budgétaires que nous tenterons de réaliser dans l'ajustement 1983 et dans le bud-

inspanning te doen binnen het kader van het aanpassingsblad 1983 en van de begroting 1984; in geen geval zal deze inspanning echter voldoende zijn om het geheel van de behoeften van de Nationale Opera te dekken. Wij hebben dan ook beslist dat de K. M. S. een strikt saneringsplan zou opstellen.

Een werkgroep bestaande uit de leiding van de K. M. S. en vertegenwoordigers van onze kabinetten heeft een dergelijk plan momenteel in voorbereiding. Als onmiddellijke maatregel hebben wij de toepassing van een maandelijks financiële controle op de evolutie van inkomsten en uitgaven van de instelling opgelegd. Deze controle wordt sedert 1 januari 1983 toegepast en maakt het mogelijk dat zowel de raad van beheer als de twee kabinetten de financiële evolutie op de voet kunnen volgen.

IX. Wij zijn ook bevoegd voor de rangschikking van monumenten en landschappen te Brussel. Op enkele maanden tijd hebben wij een hele reeks dossiers kunnen afhandelen die reeds door de Ministerraad zijn goedgekeurd; voor een reeks andere werd het voorafgaand onderzoek bij ministerieel besluit geopend (zie de lijst toegevoegd in fine van deze toelichting). Ook zijn de restauratiewerken aan de St-Michielskathedraal thans reeds van start gegaan.

Overigens zal het dank zij de inschrijving van nieuwe begrotingsartikelen mogelijk zijn reeds gedane restauratiekosten te vereffenen en subsidies toe te kennen op grond van het belang en de data van aanvraag der dringende restauraties. Met betrekking tot de Fontainaswijk werd een akkoord bereikt met de Brusselse Executieve die de bedragen zal voorschieten die noodzakelijk zijn voor de restauratie van de gerangschikte bedakingen en gevels. Het dossier betreffende de rangschikking als landschap van Neerpède blijft zijnerzijds voorlopig nog aanhangig. De autonome Vlaamse en Franstalige secties van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen zijn immers nog steeds niet tot een gelijklopend standpunt gekomen betreffende de te klasseren perimetre. Alhoewel de wetteksten ons hier geen initiatiefrecht toekennen, hebben wij op ons genomen de Verenigde Commissies aan te sporen een akkoord te bereiken waar de betrokken partijen mee kunnen instemmen.

X. Wij zijn er ons van bewust dat zeer grote moeilijkheden blijven bestaan bij het beheer van de instellingen die via de begroting voor Gemeenschappelijk Culturele Zaken worden gefinancierd. Hiervan geven wij nog twee voorbeelden. Het eerste betreft het dossier van de occasionele medewerkers van de musea. Hun toestand werd geregulariseerd tot op 31 december 1982 en zowel Openbaar Ambt als Begroting hebben er zich toe verbonden de definitieve oplossing voor deze dossiers bij prioriteit tot stand te brengen. Een tweede voorbeeld betreft de verontrustende personeelstekorten. Het Koninklijk Museum voor Kunst en Geschiedenis kan niet anders dan bepaalde afdelingen sluiten; de openstelling van het nieuwe Museum voor Moderne Kunsten zou belangrijke vertraging kunnen oplopen. Deze problemen maken echter een onderdeel uit van het globale dossier van de herstructurering der wetenschappelijke instellingen. »

* * *

Tenslotte verstrekken de Ministers van Onderwijs ook nog de hiernavolgende gegevens betreffende gerangschikte monumenten en landschappen.

1. Lijst van de gerangschikte monumenten en landschappen sinds het begin van de ambtsperiode van de huidige Ministers van Onderwijs.

get 1984 seront insuffisants pour répondre aux besoins de l'Opéra national. Aussi, nous avons exigé que le T. R. M. élabore un plan rigoureux d'assainissement.

Celui-ci est à l'étude au sein d'un groupe de travail qui réunit les responsables du T. R. M. et nos cabinets. Dans l'immédiat, nous avons décidé d'opérer un contrôle financier mensuel de l'évolution des recettes et des dépenses de ce parastatal. Ce contrôle fonctionne depuis le 1er janvier 1983 et permet au conseil d'administration et aux deux cabinets de suivre l'évolution financière du T. R. M.

IX. Nous avons dans nos attributions le classement des monuments et sites sis à Bruxelles. En l'espace de quelques mois, nous avons réussi à débloquent de nombreux dossiers (voir la liste figurant à la fin du présent exposé) qui sont passés au Conseil des ministres. De même, la restauration de la cathédrale St-Michel a été entreprise.

Par ailleurs, les subsides inscrits aux nouveaux articles budgétaires permettront de rembourser des frais de restauration déjà effectués et de subventionner, par ordre d'importance et d'ancienneté, des restaurations urgentes. Pour la cité Fontainas, un accord est intervenu avec l'Exécutif régional bruxellois qui avancera les sommes nécessaires à la restauration des toitures et des façades classées. Le dossier du classement du site de Neerpède reste quant à lui, très provisoirement en souffrance. La section francophone et la section néerlandophone de la Commission de classement ne sont pas encore parvenues à un consensus quant au périmètre à classer. Nous avons dès lors pris l'initiative (qui ne nous revenait pas dans les textes) d'encourager les commissions réunies à trouver un accord acceptable pour toutes les parties concernées.

X. Nous savons que des difficultés énormes subsistent dans la gestion des institutions dépendant du budget des Affaires culturelles communes. Pour ne donner que deux exemples, nous rappelons la situation des collaborateurs occasionnels des musées. Leur situation a été régularisée jusqu'au 31 décembre 1982 et nous avons l'engagement tant de la fonction publique que du budget que priorité sera donnée à une mise au point définitive de leurs dossiers. Les carences en personnel sont également un grave souci. Les musées royaux d'Art et d'Histoire sont acculés à fermer certaines sections, tandis que l'ouverture du Musée d'art moderne peut subir de graves retards. Toutefois, ces problèmes s'inscrivent dans le cadre plus général de la restructuration des établissements scientifiques. »

* * *

Les ministres de l'Education nationale communiquent par ailleurs les données ci-après concernant les monuments et sites classés.

1. Liste des monuments et sites classés depuis le début de la cogestion des actuels ministres de l'Education nationale

- Gebouw : Marnixlaan 21, 1000 Brussel, juni 1982.
- Gebouw : Dieweg 292, te Ukkel, juni 1982.
- Gebouw : Defacqstraat 48, te Elsene, december 1982.
- Tuin, gevels en bedakingen van de « Cité Fontainas », te Sint-Gillis, december 1982.

— Landschap : Nationale Schietstand, te Schaarbeek, december 1982.

— Landschap : ceder en omliggende gronden gelegen op het kruispunt Pirennelaan, Floreallaan en Boetendael, te Ukkel, januari 1983.

— Landschap : eik en esdoorn gelegen op de hoek van de Burgemeester Herinckx en J. Burgerslaan, te Ukkel, januari 1983.

— Koetspoort : Brandhoutkaai 19, te Brussel, januari 1983.

— Koetspoort : Brandhoutkaai 33, te Brussel, maart 1983.

— Koetspoort : hoek Brandhoutkaai 23 en Populierstraat 22a, te Brussel, maart 1983.

— Gebouw : Vilain XIII straat 9, 1050 Brussel, maart 1983.

— Gebouw : Tour à Plomb, Fabriekstraat, Brussel, mei 1983.

— Overblijfsel van de XIIIe eeuw, Wolvengracht, Brussel, mei 1983.

II. Lijst van monumenten en landschappen waarvoor het onderzoek voorafgaand aan een mogelijke rangschikking geopend werd sinds het begin van de ambtsperiode van de huidige Ministers van Onderwijs.

- Zuidersluis : Poincarélaan 77, te Anderlecht.
- Sint-Jan-Baptistkerk en Sint-Jan-Baptistvoorplein, te Sint-Jans-Molenbeek.
- Kasteel « Charles-Albert », Ch. Albertlaan 7, te Watermaal-Bosvoorde.
- Gebouw Koningstraat 328, te Schaarbeek.
- Winkelpui Koningsstraat 13, te Brussel.
- Herenhuis « Cohn-Donnay », Koningsstraat 316, te Sint-Joost-ten-Node.
- Gebouw Koningsstraat 52, te Brussel, 74, te Brussel, 78, te Brussel, 70-72, te Brussel, 79-81, te Brussel, 17-19, te Brussel, 21-22, te Brussel, 25-27, te Brussel, 284, te Sint-Joost-ten-Node, 241, te Sint-Joost-ten-Node.
- 2 gebouwen in het Leopoldspark : het Solvay-instituut en het Mundaneum.
- voorgevel en bedakingen van het gebouw gelegen Willem de Zwijgerstraat 34, te Brussel.
- Landschap : kasseiverharding van de Willeriekendreef en Opperjachtmeesterstraat.
- Landschap : vijvers en domein Solvay te Watermaal-Bosvoorde.
- Landschap : rode beuk gelegen Defacqstraat 128-130, te Sint-Gillis.

— Bâtiment : avenue Marnix 21, 1000 Bruxelles, juin 1982.

— Bâtiment : Dieweg 292, Uccle, juin 1982.

— Bâtiment : rue Defacq, 1050 Bruxelles, décembre 1982.

— Jardin, bâtiments et façades de la « Cité Fontainas », 1060 Bruxelles, décembre 1982.

— Site : Tir National, Schaarbeek, décembre 1982.

— Site : cèdre, terrain croisement des avenues Pirenne, de Floréal et de Boetendael, Uccle, janvier 1983.

— Site : chêne et érable sycomore, coin des avenues Herincks et J. Burgers, Uccle, janvier 1983.

— Porte cochère : Quai Bois-à-Brûler 19, 1000 Bruxelles, janvier 1983.

— porte cochère : Quai Bois-à-Brûler 33, 1000 Bruxelles, mars 1983.

— Porte cochère : Quai Bois-à-Brûler 23, 1000 Bruxelles, mars 1983.

— Bâtiment : rue Vilain XIII 9, 1050 Bruxelles, mars 1983.

— Bâtiment : Tour à Plomb, rue des Fabriques, Bruxelles, mai 1983.

— Vestige du XIIIe siècle, Wolvengracht, Bruxelles, mai 1983.

II. Liste des monuments et sites pour lesquels les ministres actuels de l'Education nationale ont autorisé l'enquête en vue d'un classement éventuel

- Ecluse du Sud : avenue Poincaré 77, Anderlecht.
- Eglise Saint-Jean-Baptiste et son environnement à Molenbeek-St-Jean.
- Château « Charles-Albert », Av. Charles-Albert 7, à Watermael-Boitsfort.
- Bâtiment : rue Royale 328 à Schaarbeek.
- Bâtiment : rue Royale 13 à Bruxelles.
- Maison de maître « Cohn-Donnay », rue Royale 316 à St-Josse-ten-Noode.
- Bâtiments : rue Royale 52 à Bruxelles, 74 à Bruxelles, 78 à Bruxelles, 70-72 à Bruxelles, 79-81 à Bruxelles, 17-19 à Bruxelles, 21-23 à Bruxelles, 25-27 à Bruxelles, 284 à St-Josse-ten-Noode, 241 à St-Josse-ten-Noode.
- Bâtiment (2) dans le Parc Léopold : Institut Solvay et Mundaneum.
- façade et toitures du bâtiment sis rue du Taciturne 34 à Bruxelles.
- Site : drève de Bonne-Odeur.
- Site : étang et domaine Solvay à Watermael-Boitsfort.
- Site : cèdre rouge, rue Defacq 128-130 à St-Gilles.

B. — BESPREKING

a) *Verzending van de begroting van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken naar de Commissie voor de Financiën*

Een lid verwondert er zich over dat deze begroting niet verzonden werd naar de Commissie voor de Opvoeding, het Wetenschapsbeleid en de Cultuur. De begrotingen van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken voor de begrotingsjaren 1980 en 1982, die in de Senaat werden ingediend, werden aldaar respectievelijk onderzocht door de Commissie voor de Culturele Zaken en Wetenschapsbeleid en de Commissie voor het Onderwijs en de Wetenschap.

Er zij opgemerkt dat de begroting voor 1981, die in de Kamer werd ingediend, eveneens werd onderzocht door de Commissie voor de Financiën. Zij werd door deze Commissie evenwel aangenomen zonder verslag.

b) *De afbakening van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken*

In zijn toelichting (V) wees de Minister van Onderwijs (N) er op dat, vergeleken met de oorspronkelijke begroting 1982, de kredieten voor het begrotingsjaar 1983 stijgen met 23 %. Daaruit kan volgens een lid worden afgeleid dat de greep van de nationale Regering op de culturele zaken, die in wezen tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoren, opnieuw toeneemt. Zulks betreurt dit lid ten zeerste. De zgn. gemeenschappelijke culturele zaken zouden, zijns insziens, veeleer het voorwerp moeten zijn van onderhandelingen van Gemeenschap tot Gemeenschap. Hoe dan ook, het is zeer de vraag in hoeverre het toenemend belang van deze nationaal-beheerde begroting voor gemeenschappelijke culturele zaken de overheveling van bepaalde administraties naar de Gemeenschappen verhindert.

Andere leden zijn het met deze zienswijze niet eens. Zij stemmen in met de verhoging van de kredieten voor het begrotingsjaar 1983. Zoals in de toelichting van de Ministers (V) wordt beklemtoond, wordt aldus « de overleving van de instellingen en verenigingen die op deze begroting voorkomen » beoogd, met dien verstande dat « de kredieten nog niet zullen toelaten de reële behoeften te voldoen van instellingen waarvan het nut door niemand wordt betwist ».

Eén van deze leden voegt er evenwel aan toe dat, wat voornoemde instellingen betreft, zowel op het stuk van het beheer als van de participatie de twee grote taalgemeenschappen gelijkwaardige rechten en plichten hebben. Voorts verheugt hij zich over de niet-onbelangrijke lijst van de gerangschikte monumenten en landschappen sinds het begin van de ambtsperiode van de huidige Ministers van Onderwijs. Het is zijns insziens alleszins onjuist de stijging van de kredieten voor de gemeenschappelijke culturele zaken te bestempelen als een « unitair offensief » of als een hinderpaal voor een andere afbakening van de gemeenschappelijke gemeenschapsaangelegenheden in de toekomst. Samengevat kan de stijging van de kredieten voor de gemeenschappelijke culturele zaken worden bestempeld als een daad van goed beheer.

Terloops wenst uw rapporteur tevens de aandacht te vestigen op twee passussen respectievelijk in de toelichting van de Ministers bij de begroting 1983 en in het verslag van senator Hanquet betreffende de begroting 1982 :

a) « Bij het Ministerieel Comité voor Institutionele Hervormingen werd een nota ingediend met het oog op de nauwkeurige afbakening van de bevoegdheid van de Natio-

B. — DISCUSSION

a) *Transmission du budget des Affaires culturelles communes à la Commission des Finances*

Un membre s'étonne que ce budget n'ait pas été transmis à la Commission de l'Éducation, de la Politique scientifique et de la Culture. Les budgets des Affaires culturelles communes pour les années budgétaires 1980 et 1982, qui avaient été déposés au Sénat y avaient été examinés respectivement par la Commission des Affaires culturelles et de la Politique scientifique et la Commission de l'Enseignement et de la Science.

Il faut souligner que le budget de 1981, qui avait été déposé à la Chambre, a également été examiné par la Commission des Finances. Il a toutefois été adopté par cette Commission sans faire l'objet d'un rapport.

b) *Délimitation des Affaires culturelles communes*

Dans son exposé, le Ministre de l'Éducation nationale (N) a souligné que les crédits pour l'année budgétaire 1983 sont en augmentation de 23 % par rapport au budget initial de 1982. Un membre estime que cette augmentation traduit une nouvelle extension de l'ingérence du Gouvernement dans les Affaires culturelles qui relèvent essentiellement des Communautés. Le membre déplore vivement cette évolution. Il estime que les affaires culturelles communes devraient faire l'objet de négociations entre les Communautés. On peut en tout cas se demander dans quelle mesure l'importance croissante de ce budget des affaires culturelles communes, qui est géré par le pouvoir national, empêche le transfert de certaines administrations aux Communautés.

D'autres membres ne partagent pas ce point de vue. Ils approuvent l'augmentation des crédits pour l'année budgétaire 1983. Ainsi qu'il a été souligné dans l'exposé des Ministres (V), l'objectif visé est la « survie des institutions et des associations figurant dans ce budget » étant entendu que « les crédits ne permettent pas encore de satisfaire aux besoins réels d'institutions dont personne ne conteste l'utilité ».

Un de ces membres ajoute toutefois qu'en ce qui concerne les institutions précitées, les deux grandes communautés linguistiques ont les mêmes droits et les mêmes obligations sur le plan de la gestion et de la participation. Il se réjouit, d'autre part, du nombre de monuments et de sites qui ont été classés depuis l'entrée en fonction des Ministres actuels de l'Éducation nationale. Il estime que l'on ne peut considérer que l'augmentation des crédits pour les affaires culturelles communes constitue une « offensive unitaire » ou un obstacle à une autre délimitation des affaires culturelles communes dans le futur. En résumé, l'augmentation des crédits pour les affaires culturelles communes peut être considérée comme un acte de bonne gestion.

Votre rapporteur souhaite par la même occasion, attirer l'attention sur deux passages, respectivement dans l'exposé des Ministres sur le budget de 1983 et dans le rapport du sénateur Hanquet sur le budget de 1982 :

a) « Une note relative à l'exacte délimitation des compétences entre le national et le communautaire a été introduite au Comité ministériel des réformes institutionnelles. Très

nale en Gemeenschapsoverheden. Op korte termijn zal de werkgroep van dit Ministerieel Comité onderzoeken welke precieze normen kunnen toelaten uit te maken dat in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad gevestigde culturele instellingen tot de nationale bevoegdheid blijven behoren.

.....

Welke ook de uitslag van dit onderzoek zij, onze hoofdzorg blijft dat de betrokken culturele instellingen hun activiteiten ontplooiën ten dienste van alle Gemeenschappen van het land »;

b) « De aldus georganiseerde nationale bevoegdheid inzake gemeenschappelijke culturele aangelegenheden sluit aan bij artikel 59bis van de Grondwet. Dit betekent niet dat geen andere beheersformules denkbaar zijn, met name het gezamenlijk beheer door de Vlaamse en de Franse Gemeenschap. Het Parlement beschikt over de mogelijkheid zich over deze formule uit te spreken door de goedkeuring van een wet met bijzondere meerderheid, zoals bepaald in artikel 59bis, § 2, tweede lid. »

Hogergenoemd lid wijst er ook nog op dat een herafbakening van de gemeenschappelijke culturele aangelegenheden ten gunste van de Gemeenschappen alleszins een overdracht van de nodige financiële middelen naar de Gemeenschappen impliceert.

Ter illustratie verwijst hij naar het « Nationaal Sportfonds » (zie het verantwoordingsprogramma van de begroting blz. 69-70), dat aangewend wordt ten gunste van de Gemeenschappen, maar niettemin steunt op een nationale wet (de wet van 26 juni 1963). Een opheffing van deze nationale wet zonder overdracht van de daarmee verbonden financiële middelen naar de Gemeenschappen acht hij ondenkbaar.

* * *

De Minister van Onderwijs (N) verduidelijkt op zijn beurt nogmaals zijn visie op het huidige beleid inzake gemeenschappelijke culturele aangelegenheden (deze visie werd immers reeds uitvoerig toegelicht in deel A van dit verslag).

— Deze nationale begroting van gemeenschappelijke culturele zaken bestaat sinds de derde grondwetsherziening. Het is evenwel zo dat, ter gelegenheid van de derde en van de recente grondwetsherziening, de bevoegdheden op het stuk van de instellingen gevestigd in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad en van de instellingen voor de internationale culturele samenwerking — in zover deze wegens hun activiteiten niet moeten worden beschouwd als uitsluitend behorend tot de ene of de andere Gemeenschap — niet uitdrukkelijk werden afgebakend.

— Anderzijds ging de ondubbelzinnige overdracht van bevoegdheden aan de Gemeenschappen samen met een overheveling van financiële middelen en personeel, terwijl gemeenschappelijke instellingen, zoals het Koninklijk Museum voor Kunst en Geschiedenis, op dit ogenblik kampen met verontrustende personeelstekorten.

— Terloops weze nogmaals beklemtoond dat, vanaf het ogenblik dat de Gemeenschapsexecutieven niet langer deel uitmaakten van de nationale Regering, het niet onlogisch was de bevoegdheden op het stuk van de gemeenschappelijke gemeenschapsaangelegenheden toe te vertrouwen aan de Ministers van Onderwijs (zie toelichting, I).

— Wat de nauwkeurige afbakening van de bevoegdheid van de Nationale en Gemeenschapsoverheden betreft, zullen de resultaten van het hogervermelde onderzoek in de schoot van het Ministerieel Comité voor Institutionele Hervormin-

prochijnlijk, le groupe de travail de ce comité ministériel va examiner quelles sont les normes précises qui peuvent déterminer l'appartenance nationale d'institutions culturelles situées dans la région bilingue de Bruxelles-Capitale.

.....

Quel que soit le résultat final de cette analyse, il reste que le souci primordial des Ministres de l'Education nationale est le déploiement des activités des institutions culturelles dans l'intérêt de toutes les Communautés de ce pays »;

b) « La compétence nationale ainsi organisée pour les affaires culturelles communes correspond au libellé de l'article 59bis de la Constitution. Ceci ne veut pas dire que d'autres formules de gestion ne sont pas pensables, et notamment, la gestion commune par la Communauté française et flamande. Le Parlement a la possibilité de se prononcer sur cette formule par l'approbation d'une loi à majorité spéciale, telle qu'elle est prévue à l'article 59bis, § 2, deuxième alinéa. »

Le même membre souligne encore qu'une nouvelle délimitation des affaires culturelles communes en faveur des Communautés implique en tout état de cause le transfert aux Communautés des moyens financiers nécessaires.

Il cite à titre d'exemple le « Fonds national des sports » (voir le programme justificatif du budget, pp. 69-70) qui est affecté aux Communautés mais qui a été institué par une loi nationale (la loi du 26 juin 1963). L'orateur estime qu'il serait inconcevable d'abroger cette loi nationale sans transférer aux Communautés les moyens financiers y afférents.

* * *

Le Ministre de l'Education nationale (N) précise une nouvelle fois son point de vue sur la politique actuelle en matière d'affaires culturelles communes (qui a déjà été exposé de manière détaillée dans la partie A du présent rapport).

— Le budget national des affaires culturelles communes existe depuis la troisième révision de la Constitution. Il faut toutefois remarquer que lors de la troisième et de la récente révision de la Constitution, les compétences n'ont pas été expressément délimitées en ce qui concerne les institutions établies dans la région bilingue de Bruxelles-Capitale et les institutions chargées de la coopération culturelle internationale — dans la mesure où celles-ci ne doivent pas être considérées, en raison de leurs activités, comme appartenant exclusivement à une Communauté déterminée.

— D'autre part, le transfert explicite de compétences aux Communautés s'est accompagné d'un transfert de moyens financiers et de personnel, tandis que les institutions communes, comme le Musée Royal d'Art et d'Histoire, se trouvent confrontées à l'heure actuelle à une inquiétante pénurie de personnel.

— Il faut souligner en outre que dès l'instant où les Exécutifs communautaires ne faisaient plus partie du Gouvernement national, il était logique de confier les compétences dans le domaine des matières communautaires communes aux Ministres de l'Education nationale (voir exposé, I).

— En ce qui concerne la délimitation précise des compétences des autorités nationale et communautaires, les résultats de l'étude susmentionnée menée au sein du Comité ministériel des Réformes institutionnelles feront effectivement

gen uiteraard het voorwerp zijn van overleg tussen de nationale Regering en de Executieven.

In de veronderstelling dat de bevoegdheden worden herafgebakend, vereist het beheer van een aantal instellingen die niet uitsluitend behoren tot de ene of de andere Gemeenschap steeds een vorm van samenwerking tussen de Gemeenschappen en dienen diezelfde instellingen in afwachting van deze herafbakening van bevoegdheden alleszins zo goed mogelijk beheerd.

— Tenslotte dient de 23 %-stijging van de kredieten gerelativeerd, rekening houdend met het feit dat de gehele begroting voor 1983 slechts voorziet in kredieten ten belope van 1 315,1 miljoen F en dat de stijging t.a.v. de aangepaste begroting voor 1982 (i.p.v. de oorspronkelijke begroting 1982) heel wat geringer is.

c) Gemeenschappelijke culturele zaken en de sport

Een lid verwijst naar twee artikelen die slechts « pro memorie » worden vermeld in titel I (lopende uitgaven) van de begroting 1983 :

— Sectie 31, Hoofdstuk III, artikel 33.15 : « Toelage aan het Belgisch Olympisch Comité »,

— Sectie 34, Hoofdstuk III, artikel 34.27 : « Belgische bijdrage aan het Internationaal Sportcomité van de Arbeid ».

In verband met eerstgenoemd artikel wijst het lid er op dat, op grond van internationale reglementeringen, niet alleen naar de Olympische Spelen doch ook naar tal van andere internationale sportmanifestaties alleen nationale (Belgische) ploegen kunnen worden afgevaardigd. Uit zulks blijkt wellicht het nut van nationale koepelorganisaties, die over de nodige werkmiddelen beschikken.

Hoewel voornoemd artikel 34.27 slechts « pro memorie » wordt vermeld, acht het lid het uit pluralistische overwegingen wenselijk dat in onderhavige begroting melding zou worden gemaakt van Belgische bijdragen aan andere internationale sportcomités, zijn het dan ook maar « pro memorie ».

Tenslotte verwijst hetzelfde lid nog naar Sectie 31, Hoofdstuk IV, artikel 41.02 : « Bijdrage in de werkingskosten van het Nationaal Geografisch Instituut ».

Hij beklemtoont het belang van de taak van dit Instituut.

Bij gas-, elektriciteits- en telefoonansluitingen, is reeds vaak gebleken dat het de bevoegde diensten ontbreekt aan aangepaste geografische kaarten. Hij acht het wenselijk dat het Geografisch Instituut zou beschikken over de nodige middelen om zijn taak naar behoren te vervullen.

* * *

In verband met de artikelen 33.15 en 34.27, wijst de Minister van Onderwijs (N) er op dat « de lichamelijke opvoeding, de sport en het openluchtlevens » behoren tot de culturele aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis, § 2, 1° van de Grondwet. Zulks verklaart waarom voornoemde artikelen slechts « pro memorie » in de begroting worden vermeld.

Dit doet evenwel niets af aan het nut van zgn. nationale koepelorganisaties op dit stuk, aangezien op grond van de internationale reglementeringen — hier stelt zich derhalve een probleem van internationaal recht — doorgaans « nationale » ploegen dienen afgevaardigd naar internationale sportmanifestaties.

De Gemeenschappen dienen evenwel de nodige werkmiddelen te verschaffen aan de zgn. nationale koepelorganisaties.

L'objet d'une concertation entre le Gouvernement national et les Exécutifs.

Dans l'hypothèse où la délimitation des compétences serait modifiée, la gestion de certaines institutions qui n'appartiennent pas exclusivement à une Communauté déterminée exigerait néanmoins une forme de collaboration entre les Communautés et il faudrait de toute manière veiller à gérer le mieux possible ces mêmes institutions en attendant que la nouvelle délimitation des compétences soit fixée.

— Il convient par ailleurs de relativiser l'importance de l'augmentation de 23 % des crédits étant donné que le budget total pour 1983 ne s'élève qu'à 1 315,1 millions de F et que l'augmentation est nettement moins importante si on la considère par rapport au budget ajusté et non par rapport au budget initial de 1982.

c) Les affaires culturelles communes et les sports

Un membre attire l'attention sur deux articles du Titre I (dépenses courantes) du budget de 1983 qui ne sont mentionnés que « pour mémoire » :

— Section 31, chapitre III, article 33.15 : « Subvention au Comité olympique belge ».

— Section 34, chapitre III, article 34.27 : « Contribution belge au Comité sportif international du Travail ».

En ce qui concerne le premier article, le membre souligne qu'en vertu des règlements internationaux, il existe, en dehors des jeux olympiques, un grand nombre d'autres manifestations sportives internationales auxquelles seules des équipes nationales peuvent participer. Il paraît dès lors utile d'assurer l'existence d'organismes nationaux disposant de moyens de fonctionnement suffisants.

Bien que l'article 34.27 ne soit mentionné que « pour mémoire », le membre estime qu'il conviendrait, par souci de pluralisme, de mentionner également dans ce budget, fût-ce « pour mémoire » les contributions belges à d'autres comités sportifs internationaux.

Le même membre attire également l'attention sur la Section 31, Chapitre IV, article 41.02 : « Quote-part dans les frais de fonctionnement de l'Institut géographique national ».

L'orateur souligne l'importance de la mission de cet Institut.

Il a souvent été constaté que les services chargés d'effectuer certains raccordements au gaz, à l'électricité ou au téléphone ne disposaient pas des cartes géographiques adéquates. Le membre estime que l'Institut géographique doit disposer des moyens lui permettant de remplir convenablement sa mission.

* * *

En ce qui concerne les articles 33.15 et 34.27, le Ministre de l'Éducation nationale (N) souligne que « l'éducation physique, les sports et la vie en plein air » font partie des affaires culturelles visées à l'article 59bis, § 2, 1°, de la Constitution, ce qui explique que les articles en question ne figurent dans le budget que « pour mémoire ».

Cela ne diminue en rien l'importance des organisations nationales étant donné qu'en vertu des règlements internationaux — il s'agit en l'occurrence d'un problème de droit international — il faut généralement déléguer des équipes nationales aux manifestations sportives internationales.

Les communautés doivent toutefois fournir les moyens nécessaires auxdites organisations nationales.

Wat artikel 41.02 betreft, vertegenwoordigt het op dit artikel uitgetrokken krediet het aandeel van de begroting van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken in de subsidie die in de Rijksbegroting wordt ingeschreven ten behoeve van het Nationaal Geografisch Instituut, overeenkomstig artikel 12 van de wet van 8 juni 1976 tot oprichting van dit instituut.

d) Herstructurering van de muziekinstellingen en van de wetenschappelijke inrichtingen

Uit de toelichting van de Ministers van Onderwijs (VII en VIII) blijkt volgens een lid o.m. het voornemen om een doelgericht beleid te voeren t.a.v. de Koninklijke Munt-schouwburg.

Zulks neemt niet weg dat het deficit van de K. M. S., eind 1982, 224 miljoen (190 miljoen + een toelage van 34 miljoen vanwege de Nationale Loterij) bedroeg.

Hoe dan ook, de toelage (Titel I, Sectie 35, Hoofdstuk IV, art. 41.01) aan de K. M. S., die over één plateau beschikt, bedraagt, voor 1983, 346,4 miljoen F.

De betoelaging, door de Vlaamse Gemeenschap, van de Opera van Vlaanderen, die nochtans over twee plateaus beschikt, is heel wat geringer. Het is evenwel zo dat de steden Antwerpen en Gent op hun beurt de Opera van Vlaanderen betoelagen.

Het lid wenst te vernemen welke toelage de Stad Brussel aan de K. M. S. verleent.

Hoewel beide opera's door verschillende overheden worden betoelaagd — respectievelijk o.m. de Ministers van Onderwijs en de Vlaamse Executieve — acht het lid een vergelijking bijzonder leerrijk.

De Minister van Onderwijs (N) antwoordt dat de stad Brussel voor 1982 een toelage van 16 miljoen F verleende, terwijl voor 1983 een toelage van 40 miljoen F in het vooruitzicht wordt gesteld. Overigens wijst hij er op dat het krediet voor de K. M. S. eveneens de uitgaven van het « Ballet van de XX^{ste} eeuw » dekt.

* * *

Uw rapporteur vestigt de aandacht op de noodzaak van een harmonisatie van de personeelsstatuten van de te Brussel gevestigde muziekinstellingen.

Uit de toelichting van de Ministers (VII) blijkt tevens dat de Filharmonische Vereniging een V. Z. W. is, terwijl de K. M. S. en het Nationaal Orkest van België parastatale instellingen zijn. Persoonlijk meent uw rapporteur dat het statuut van V. Z. W. in se meer waarborgen biedt voor een goed beheer.

Hoe dan ook, met het oog op een economisch-verantwoord cultureel beleid, is het wenselijk dat deze en andere culturele instellingen een realistische meerjarenplanning maken. Twijfels over hun voortbestaan weerhoudt hen daarvan wellicht.

* * *

Vervolgens wordt nogmaals aandacht geschonken aan de noodzakelijke herstructurering van de nationale wetenschappelijke instellingen en de taak van de Koninklijke Commissaris in dit verband (zie toelichting van de Ministers, III).

Uw rapporteur acht het wenselijk dat in commissie met de bevoegde Ministers zou kunnen worden van gedachten gewisseld over het eerstvolgende verslag van de Koninklijke Commissaris.

* * *

En ce qui concerne l'article 41.02, le crédit prévu à cet article représente la quote-part du budget des Affaires culturelles communes dans les subventions prévues au budget de l'Etat au profit de l'Institut géographique national, conformément à l'article 12 de la loi du 8 juin 1976 portant création de cet institut.

d) Restructuration des institutions musicales et des établissements scientifiques

Un membre estime pouvoir conclure de l'exposé des Ministres de l'Education nationale (VII et VIII) que ces derniers ont l'intention de mener une politique bien déterminée à l'égard du Théâtre royal de la Monnaie.

Il n'en demeure pas moins que le déficit du T. R. M. s'élevait à 224 millions à la fin de 1982 (190 millions + une subvention de 34 millions de la Loterie nationale).

Quoiqu'il en soit, la subvention au T. R. M. (Titre I, Section 35, Chapitre IV, art. 41.01), qui dispose d'un seul plateau, s'élève à 346,4 millions de F pour 1983.

Les subventions octroyées par la Communauté flamande à l'« Opera van Vlaanderen », qui dispose cependant de deux plateaux, sont beaucoup moins élevées. Il convient toutefois d'ajouter que les villes d'Anvers et de Gand subventionnent également l'« Opera van Vlaanderen ».

Le membre demande quel est le montant de la subvention accordée par la ville de Bruxelles au T. R. M.

Bien que les deux operas soient subventionnés par des autorités différentes — à savoir les Ministres de l'Education nationale et l'Exécutif flamand — le membre estime que la comparaison est particulièrement intéressante.

Le Ministre de l'Education nationale (N) répond que la ville de Bruxelles a octroyé une subvention de 16 millions de F en 1982 et qu'il est prévu 40 millions de F pour 1983. Il signale par ailleurs que le crédit alloué au T. R. M. couvre également les dépenses du « Ballet du XXe siècle ».

* * *

Votre rapporteur souligne la nécessité d'une harmonisation des statuts du personnel des institutions musicales établies à Bruxelles.

Il ressort en effet de l'exposé des Ministres (VII) que la Société philharmonique est une A. S. B. L., alors que le T. R. M. et l'Orchestre national de Belgique sont des organismes parastataux. Votre rapporteur estime que le statut d'A. S. B. L. est plus susceptible de promouvoir une gestion efficace.

Il serait en tout état de cause souhaitable, dans l'optique d'une politique culturelle qui se justifie sur le plan économique, que ces diverses institutions culturelles établissent un plan pluriannuel réaliste. Mais il est possible que l'incertitude de l'avenir les dissuade de prendre une telle initiative.

* * *

Certains membres soulignent à nouveau la nécessité de restructurer les institutions scientifiques nationales ainsi que l'importance de la mission du commissaire royal qui a été nommé à cet effet (voir l'exposé des Ministres, III).

Votre rapporteur estime que la Commission devrait pouvoir procéder à un échange de vues avec les ministres compétents au sujet du prochain rapport du commissaire royal.

* * *

e) *Het Paleis voor Schone Kunsten*

In de toelichting van de Ministers (VI) wordt gewezen op drie belangrijke maatregelen die nog moeten worden getroffen, opdat het Paleis voor Schone Kunsten zou kunnen worden omgevormd tot een instelling van openbaar nut.

Meerdere leden betreuren dat de uitvoeringsbesluiten van de wet van 12 augustus 1981 nog steeds op zich laten wachten.

Steeds in verband met het Paleis voor Schone Kunsten, verwijst een lid naar titel I, Sectie 31, Hoofdstuk III, art. 33.10.

Dit artikel voorziet in een krediet van 30 miljoen frank, terwijl de aangepaste begroting 1982 slechts voorziet in een toelage van 25 miljoen F.

Die verhoogde toelage zou niet alleen moeten worden verantwoord, maar daarenboven dekt de verantwoording, waarin verwezen wordt naar artikel 41.03, sectie 35, Titel I, en naar artikel 7 van de bijzondere bepalingen betreffende de lopende uitgaven, blijkbaar een abnormale juridische voorstelling van zaken.

Er zijn twee budgettaire posten van 30 miljoen waarvan de beschikbare saldi wederkerig van de ene post naar de andere kunnen worden overgeheveld. Uiteindelijk is dus een bedrag van 60 miljoen uitgetrokken voor het Paleis voor Schone Kunsten, wat een stijging betekent met 120 %.

Het ware derhalve interessant te vernemen hoe dat bedrag van 60 miljoen budgettair uiteenvalt.

De Minister van Onderwijs (F) hoopt dat het Paleis voor Schone Kunsten (V.Z.W.) zo spoedig mogelijk tot een parastatale instelling wordt omgevormd. Daartoe is in twee budgettaire posten voorzien en krachtens artikel 7 bestaat de mogelijkheid om van de ene post naar de andere over te hevelen. Het bedrag van de toelage houdt rekening met de werkelijke behoeften van de instelling, die tevoren altijd zwaar onderschat werden. Omdat voor 1982 maar 25 miljoen was uitgetrokken werd het Paleis voor Schone Kunsten bijna tot een voortijdige ontbinding gedwongen. Voorts zal de omvorming tot een parastatale instelling ook nieuwe kosten meebrengen, omdat er een taalkader moet komen en omdat de bestaande personeelsformatie waarschijnlijk moet worden aangevuld.

f) *Begrotingscijfers*

In antwoord op de vraag van een lid, verstrekt de Minister van Onderwijs (F) vervolgens de hiernavolgende procentuele gegevens over de evolutie van de lopende en kapitaaluitgaven voor 1983 t.o.v. de oorspronkelijke en aangepaste begroting van 1982 :

— Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting voor 1982 is titel I met 23 % gestegen en ten opzichte van de aangepaste begroting met 13,2 %. Door de aanpassing van 1982 is het krediet voor de UNESCO al van 23,9 tot 110 miljoen gestegen, en voor 1983 is die post op 120 miljoen gebracht, waarmee eindelijk het juiste bedrag van onze verplichte bijdrage gehaald wordt. Vooral begrotingsartikel 34.15 van sectie 34 verklaart dus de ontwikkeling van de uitgaven onder titel I.

— Voor titel II heeft de vermelding (voor de eerste keer) van restauratiekosten in de aangepaste begroting voor 1982 (39,7 miljoen) deze titel met 60 % doen toenemen, maar ten opzichte van de aangepaste begroting voor 1982 is hij met 40 % afgenomen omdat men, nu de dossiers zo dringend geworden zijn en reeds zo lang aanslepen, het in 1983 voor de restauratie van beschermde gebouwen en landschappen noodzakelijke bedrag van 23,4 miljoen heeft uitgetrokken.

e) *Le Palais des Beaux-Arts*

Les Ministres (VI) ont mentionné dans leur exposé trois mesures importantes qui doivent encore être prises en vue de parachever la transformation de l'A. S. B. L. « Palais des Beaux-Arts » en organisme d'intérêt public.

Plusieurs membres regrettent que les arrêtés d'exécution de la loi du 12 août 1981 se fassent toujours attendre.

Toujours en ce qui concerne le Palais des Beaux-Arts, un membre attire l'attention sur le Titre I, Section 31, Chapitre III, article 33.10.

Cet article prévoit un crédit de 30 millions de F alors que le budget ajusté de 1982 ne prévoit qu'une subvention de 25 millions de F.

Non seulement l'augmentation de cette subvention devrait être justifiée; mais, en outre, la justification renvoyant à l'article 41.03, Section 35, Titre I, et à l'article 7 des dispositions des dépenses courantes paraît dissimuler une présentation anormale sur le plan juridique.

Il y a deux inscriptions budgétaires de 30 millions, dont les soldes disponibles peuvent être transférées de l'une à l'autre et vice-versa. 60 millions sont donc, en définitive, réservés au Palais des Beaux-Arts, soit une augmentation de 120 %.

Il serait, dès lors, intéressant de connaître la ventilation budgétaire de ces 60 millions.

Le Ministre de l'Education (F) répond qu'il souhaite que la transformation du Palais des Beaux-Arts (A. S. B. L.) en parastatal intervienne le plus rapidement possible. A cet effet, on a prévu deux inscriptions budgétaires et, par l'article 7, la possibilité du passage de l'une à l'autre. En ce qui concerne le montant de la subvention, il tient compte des besoins réels de l'institution qui ont été antérieurement toujours largement sous-estimés. En 1982, on n'avait prévu que 25 millions et ce montant a failli acculer le Palais des Beaux-Arts à la dissolution anticipée. Par ailleurs, la transformation en parastatal entraînera des frais nouveaux, car il faudra établir un cadre linguistique et vraisemblablement compléter le cadre existant.

t) *Chiffres budgétaires*

Répondant à la question d'un membre, le Ministre de l'Education nationale (F) communique les pourcentages suivants concernant l'évolution des dépenses courantes et des dépenses de capital pour l'année budgétaire 1983 par rapport au budget initial et au budget ajusté de l'année 1982 :

— Par rapport au budget initial de 1982, l'augmentation a été pour le titre I de 23 % et par rapport au budget adapté de 1982 de 13,2 %. En effet, déjà par l'adaptation de 1982, on a porté le budget de l'UNESCO de 23,9 millions à 110 millions et en 1983 ce poste budgétaire est passé à 120 millions. Ceci afin de payer enfin le montant exact de nos contributions obligatoires. C'est essentiellement l'article budgétaire 34.15 de la section 34 qui explique donc l'évolution des dépenses du titre I.

— En ce qui concerne le titre II, l'indication (pour la première fois) de frais de restauration dans le budget ajusté de 1982 (39,7 millions) a fait croître ce titre de 60 %, mais l'a fait régresser de 40 % par rapport au budget ajusté 1982, car en 1983 on a inscrit pour la restauration des monuments et sites classés les sommes indispensables en 1983 eu égard à l'urgence et à l'ancienneté des dossiers, soit 23,4 millions.

g) *Vragen betreffende begrotingsartikelen*

Een lid verwijst naar Titel I, Sectie 31, Hoofdstuk I, § 1, artikelen 11.03 en 11.04. Het totaal krediet voor beide artikelen bedraagt voor 1983 38,7 miljoen F, terwijl het aangepaste krediet voor 1982 slechts 19,7 miljoen F bedraagt. Bij nader toezicht blijkt dat artikel 11.03 « Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel, enz. » nagenoeg verdubbelde.

Is het mogelijk een meer volledige verantwoording voor dat krediet te bekomen, met onder meer de vermelding of het personeelsbestand is verhoogd, in welke personeelsformatie de aanwervingen zijn gebeurd, over welke functies het gaat, evenals het niveau en de taalrol van de betrokken personeelsleden, enz.? Aan de hand van de synthetische tabel van de personeelsformatie en -bezetting betreffende sectie 31 (blz. 74) is het immers niet mogelijk precies uit te maken wat die stijging met 19 miljoen dekt.

Voor meer gegevens over de bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel, verwijst de Minister van Onderwijs (F) vooreerst naar het verantwoordingsprogramma van de begroting 1983 (blz. 22 e.v.). Daarin worden afzonderlijke gegevens verstrekt over :

- het Koninklijk Muziekconservatorium en Bibliotheek;
- het Instrumentenmuseum;
- het Congressenpaleis.

De Minister voegt er nog aan toe dat gedurende een aantal jaren de lonen en sociale lasten voor een aantal biculturele instellingen (zoals bv. het Congressenpaleis en het Instrumentenmuseum) nog steeds verkeerdelijk ingeschreven werden op andere begrotingen dan deze van de gemeenschappelijke culturele zaken. Hier werd enkel orde op zaken gesteld en het betreft derhalve geen nieuwe lasten.

Vervolgens verwijst hetzelfde lid naar Titel I, Sectie 31, Hoofdstuk III, van de begroting (« Inkomensoverdrachten aan gezinnen »). Voor de aangepaste begroting 1982 en voor de begroting 1983 bedragen deze inkomensoverdrachten respectievelijk 112,8 en 114 miljoen frank.

De vraag rijst of het stellen van een vast maximumbedrag voor de betrokken instellingen geen moeilijkheden zal veroorzaken. Zijn er voldoende waarborgen om te bevestigen dat die instellingen hun personeel niet zullen hoeven in te krimpen omdat hun toelagen op hetzelfde peil blijven? In het bijzonder wordt hierbij gedacht aan het Koninklijk Filmarchief, aan de Filharmonische Vereniging van Brussel en aan M. U. D. R. A.

Ook de niet verantwoorde intrekking van 3,8 miljoen toelagen aan het Belgisch Centrum voor Muziekdocumentatie (C. E. B. E. D. E. M.) valt op. Voor de post 33.05 is wel enige toelichting vereist.

De Minister van Nationale Opvoeding (F) antwoordt dat men op alle begrotingen heeft moeten besnoeien, waarbij het met name verboden was de toelagen aan V. Z. W.'s te verhogen. Voor C. E. B. E. D. E. M. werd de toelage verminderd aangezien dit centrum sedert de hervorming der instellingen tot de uitsluitende bevoegdheid van de Gemeenschappen behoort. De Ministers nemen dus een afwachtende houding aan totdat de Gemeenschappen hun bedoelingen ter zake kenbaar maken. Intussen hebben zij aan die V. Z. W. slechts het strikt noodzakelijke toegekend.

Hetzelfde lid verwijst naar Titel I, Sectie 32, Hoofdstuk I, § 2, artikel 12.01, « Erelonen van advocaten en geneesheren, enz. ».

g) *Questions relatives aux articles budgétaires*

Un membre renvoie au Titre I, Section 31, Chapitre I, § 1, articles 11.03 et 11.04. Le total des crédits de ces deux articles s'élève, pour l'année 1983, à 38,7 millions de F alors que le crédit ajusté pour l'année 1982 ne s'élève qu'à 19,7 millions de F. Un examen plus précis permet de constater que le crédit prévu à l'article 11.03 « Rémunérations du personnel actif et en disponibilité, etc. » a pratiquement doublé.

Serait-il possible d'obtenir une justification plus complète de ce crédit, précisant, s'il y a augmentation de personnel, dans quel cadre elle se situe, quels sont les fonctions, les niveaux et les rôles linguistiques des agents visés? Le tableau synthétique des cadres et des effectifs relatif à la section 31 (p. 74) ne permet pas, en effet, de connaître la portée exacte de cette augmentation de 19 millions.

Pour de plus amples renseignements au sujet des rémunérations du personnel actif et en disponibilité, le Ministre de l'Education nationale (F) renvoie d'abord au programme justificatif du budget 1983 (p. 22 et suivantes) dans lequel figurent les crédits détaillés concernant :

- le Conservatoire royal de musique et Bibliothèque;
- le Musée instrumental;
- le Palais des Congrès.

Le Ministre ajoute que, pendant un certain nombre d'années, les crédits couvrant les rémunérations et les charges sociales relatives à des organismes bicommunautaires (tels que le Palais des Congrès et le Musée instrumental) avaient été inscrits abusivement à d'autres budgets que celui des Affaires culturelles communes. Il ne s'agit que d'un retour à l'orthodoxie budgétaire et il n'est dès lors pas question de charges nouvelles.

Le même membre se réfère ensuite au Titre I, section 31, chapitre III, du budget (« Transferts de revenus aux ménages »). Pour le budget ajusté de 1982 et pour le budget de 1983, ces transferts de revenus se chiffrent respectivement à 112,8 et 114 millions de francs.

On peut se demander si le plafonnement des chiffres absolus ne va pas entraîner des difficultés pour les organismes visés. Y a-t-il des assurances suffisantes pour affirmer que ces organisations ne vont pas devoir réduire leur personnel du fait de la stagnation des subventions? En particulier, on pense à la situation de la cinémathèque royale, de la Société philharmonique de Bruxelles et de M. U. D. R. A.

On remarque aussi le retrait, non justifié, de 3,8 millions de subventions au Centre belge de Documentation musicale (C. E. B. E. D. E. M.). Des éclaircissements sont nécessaires pour ce point 33.05.

Le Ministre de l'Education (F) répond que dans le cadre des instructions budgétaires, on a dû opérer des compressions dans tous les budgets avec l'interdiction notamment d'augmenter les subventions aux A. S. B. L. En ce qui concerne plus particulièrement C. E. B. E. D. E. M., on a dû réduire la participation, car depuis la réforme des institutions le dossier dépend exclusivement de la compétence des communautés. Les Ministres attendent donc les intentions des communautés en cette matière et, actuellement ils n'ont accordé que le strict nécessaire à cette A. S. B. L.

Le même membre se réfère au Titre I, Section 32, Chapitre I, § 2, article 12.01 « Honoraires des avocats et des médecins, etc. ».

Dit artikel vertoont een stijging met 4,1 miljoen (van 6,4 naar 10,5 miljoen). Wanneer men de verdeling van dit artikel van nabij bekijkt, stelt men vast dat de bijkomende kredieten hoofdzakelijk ten goede komen aan de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis, en — vooral, aangezien ze meer dan het dubbele toegewezen krijgen — aan de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten. 9,990 miljoen van de uitgetrokken kredieten gaan naar derden. Hoe worden ze verdeeld?

Volgens artikel 6 van de wet mogen alle niet-gesplitste kredieten van Titel I nochtans uitgaven dekken die op vroegere begrotingsjaren betrekking hebben. Is dat de reden waarom het onder sectie 32, artikel 12.01, uitgetrokken krediet is toegenomen?

Zo niet, hoe is dan die precisering te verklaren?

De Minister van Onderwijs (F) antwoordt dat de budgettaire post 12.01 diende te worden verhoogd om er de bezoldiging van de onafhankelijke derden (educatiediensten van de musea), die niet onder de lonen (art. 11.03) kon voorkomen, in op te nemen.

Vervolgens wordt verwezen naar artikel 12.06 van dezelfde sectie:

«Huur van onroerende goederen van de verschillende diensten van het departement met inbegrip van de aan de Regie der Gebouwen verschuldigde huurgelden, retributies en vergoedingen— Belastingen slaande op gebouwen van het Rijk of door hem gehuurd, met inbegrip van de terugbetaling van belastingen aan de Regie der Gebouwen.»

Hetzelfde lid vestigt er de aandacht op dat dit krediet stijgt van 1,8 miljoen F (aangepaste begroting 1982) naar 34,2 miljoen F (begroting 1983). Hij vraagt hoe een dergelijke stijging kan worden verklaard.

De Minister van Nationale Opvoeding (F) antwoordt dat dit artikel huurgelden betreft (niet de beheersvergoedingen) die aan de Regie der Gebouwen dienen betaald te worden. Vorige jaren werden dergelijke kredieten niet voorzien (en ook niet betaald). Ook hier werd gewoon orde op zaken gesteld en worden de werkelijke kosten in rekening gebracht.

* * *

Er wordt dan verwezen naar Sectie 34, Hoofdstuk III, art. 34.15, «Organisation van de Verenigde Naties voor Opvoeding, Wetenschappen en Cultuur (UNESCO, zetel te Parijs).

Het oorspronkelijk krediet en het aangepast krediet voor 1982 bedroeg respectievelijk 23,9 en 110 miljoen F.

Voor 1983 wordt een krediet van 120 miljoen F ingeschreven. In het verantwoordingsprogramma van de begroting wordt daaromtrent het volgende vermeld: «Aanpassing van het krediet aan de realiteit: verplichte bijdragen van 2,4 miljoen \$».

De door de UNESCO behandelde aangelegenheden behoren grotendeels tot gebieden die in ons land onder de uitdrukkelijke bevoegdheid van de Gemeenschappen ressorteren. Voorts kennen de wetten van augustus 1980 aan die Gemeenschappen een aantal bevoegdheden toe op het stuk van internationale betrekkingen. Is het niet abnormaal dat dit artikel op de begroting van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken voorkomt?

Vooreerst herinnert de Minister van Onderwijs (F) er nogmaals aan dat naast het bijkrediet van 86,1 miljoen voor 1982, tevens wordt voorzien in een bijkrediet van 90 miljoen voor vorige begrotingsjaren. Aldus leeft België opnieuw zijn verbintenissen t.a.v. de UNESCO na.

Cet article est en augmentation de 4,1 millions (il passe de 6,4 à 10,5 millions). Quand on regarde de plus près la ventilation de cet article, on remarque que les crédits supplémentaires profiteront essentiellement aux Musées royaux d'Art et d'Histoire, et — surtout, puisqu'ils auraient droit à plus du double — aux Musées royaux des Beaux-Arts. Pour 9,990 millions, les sommes prévues sont destinées à des tiers. Comment se répartissent-elles?

L'article 6 de la loi nous apprend cependant que tous les crédits non-dissociés du Titre I peuvent couvrir des dépenses se rapportant à des années budgétaires antérieures. Est-ce cela qui explique la modification à la hausse du crédit prévu à la section 32, article 12.01?

Si ce n'est pas le cas, comment justifier cette précision?

Le Ministre de l'Education nationale (F) répond qu'on a dû augmenter le poste budgétaire 12.01 pour y inclure les rémunérations aux tiers indépendants (services éducatifs des musées) qui ne pouvaient figurer dans les salaires (11.03).

Un membre se réfère à l'article 12.06 de la même section:

«Loyer des biens immobiliers des divers services du département, en ce compris les loyers, rétributions et indemnités dus à la Régie des Bâtiments. — Impôts grevant les bâtiments, propriété de l'Etat ou loués par lui, en ce compris le remboursement d'impôts à la Régie des Bâtiments.»

Il attire l'attention sur le fait que ce crédit passe de 1,8 million de F (budget ajusté de 1982) à 34,2 millions de F (budget de 1983). Comment une telle augmentation s'explique-t-elle?

Le Ministre de l'Education nationale (F) répond que cet article couvre les loyers dus à la Régie des Bâtiments (non les indemnités de gestion). De tels crédits n'ont pas été prévus (ni versés) au cours des exercices précédents. Dans ce cas également il s'agit d'un retour à l'orthodoxie budgétaire afin de tenir compte des frais réels.

* * *

Un membre se réfère à la Section 34, Chapitre III, art. 34.15, «Organisation des Nations Unies pour l'Education, la Science et la Culture (UNESCO, siège à Paris)».

Il fait observer que le crédit initial et le crédit ajusté pour 1982 s'élevaient, respectivement, à 23,9 et 110 millions de F.

Pour 1983, il est prévu un crédit de 120 millions de F. A ce propos, le programme justificatif du budget est libellé comme suit: «Adaptation du crédit à la réalité: contribution obligatoire de 2,4 millions de \$».

Les matières traitées par l'UNESCO relèvent, en grande partie, de domaines qui sont chez nous de la compétence expresse de chaque communauté. Les lois d'août 1980 accordent par ailleurs à celles-ci un certain nombre de compétences en matière de relations internationales. La présence de cet article dans le Budget des Affaires culturelles communales n'est-il pas une anomalie?

Le Ministre de l'Education nationale (F) rappelle tout d'abord une nouvelle fois qu'outre le crédit supplémentaire de 86,1 millions pour 1982, il est également prévu un crédit supplémentaire de 90 millions afférent aux années budgétaires antérieures afin que la Belgique puisse à nouveau honorer ses engagements à l'égard de l'UNESCO.

Vervolgens wijst hij er op dat er geen directe band bestaat tussen de Gemeenschappen en de UNESCO. In de oprichtingsakte van deze instelling (door België aanvaard in 1947) is bepaald dat iedere Lid-Staat een nationale Commissie instelt.

* * *

Tenslotte verwijst hetzelfde lid naar Titel II, (kapitaal-uitgaven), Sectie 31, Hoofdstuk VI, art. 63.01, « Toelagen voor de restauratie van beschermde burgerlijke monumenten en gebouwen ».

Het krediet daalt van 62,6 (aangepaste begroting 1982) naar 19,7 miljoen F (begroting 1983). Er dient evenwel aan toegevoegd dat in de oorspronkelijke begroting 1982 geen enkel krediet werd ingeschreven.

Deze begrotingspost had vóór 1982 geen budgettaire gevolgen aangezien iedere Gemeenschap in haar begroting bijdroeg tot beloop van 50 % van de totale vereiste kredieten.

Werden alle nodige maatregelen getroffen opdat de overheveling van de begroting der Gemeenschappen naar die van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken op een voor beide Gemeenschappen billijke wijze zou geschieden?

Kunnen bijzonderheden worden verstrekt betreffende het geheel der bijdragen van iedere Gemeenschap volgens de vroegere bepalingen?

Hoe geschiedt precies de verdeling tussen de beide Gemeenschappen?

Wat zullen de bevoegde ministers doen mochten er geschillen rijzen?

De Minister van Nationale Opvoeding (F) bevestigt dat vóór de aanpassing van de begroting 1982 geen enkel begrotingsartikel in toelagen voorzorg voor de restauratie van monumenten en landschappen in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Er werd dus een belangrijke leemte opgevuld. Er is geen kwestie van verdeling tussen de Gemeenschappen of van enigerlei geschil aangezien de dossiers behandeld worden door de Koninklijke Commissie voor monumenten en landschappen (verenigde afdelingen) en in de Ministerraad besproken worden. Er is geen sprake van overheveling van kredieten vanwege de Gemeenschappen.

C. — STEMMINGEN

De artikelen en het gehele wetsontwerp houdende aanpassing van de begroting van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken voor het begrotingsjaar 1982 worden door de Commissie ongewijzigd aangenomen met 11 tegen 3 stemmen.

Eveneens met 11 tegen 3 stemmen, worden de artikelen en de gehele begroting van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken voor het begrotingsjaar 1983 ongewijzigd aangenomen.

De Rapporteur,

G. VERHAEGEN

De Voorzitter,

A. d'ALCANTARA

Il signale ensuite qu'il n'existe aucun lien direct entre les Communautés et l'UNESCO. L'acte constitutif de cet organisme (ratifié par la Belgique en 1947) prévoit que chaque Etat membre crée une Commission nationale.

* * *

Enfin, le même membre fait référence au Titre II (dépenses de capital), Section 31, Chapitre VI, art. 63.01, « Subventions pour la restauration de monuments et d'édifices civils classés ».

Le crédit prévu à cet article est ramené de 62,6 millions (budget ajusté pour 1982) à 19,7 millions de F (budget pour 1983). Il convient toutefois de signaler que le budget initial pour 1982 ne prévoyait aucun crédit à cet article.

Ce poste n'avait aucune incidence budgétaire avant 1982, car chacune des Communautés intervenait dans son propre budget à concurrence de 50 % des crédits globaux nécessaires.

Peut-on savoir si toutes les dispositions ont été prises pour que le transfert des budgets des Communautés à celui des Affaires culturelles communes soit équitable pour les deux Communautés?

Est-il possible d'obtenir les détails de l'ensemble des participations de chacune, selon les dispositions antérieures?

Quelle est leur répartition exacte entre les deux Communautés?

Dans le cas où on constaterait l'existence d'un litige, que comptent faire les Ministres responsables?

Le Ministre de l'Education nationale (F) confirme qu'avant l'ajustement du budget 1982, il n'existait aucun article budgétaire permettant la restauration des monuments et sites de la région bilingue de Bruxelles-capitale.

On a comblé une importante lacune. Il n'est pas question de partage communautaire ou de litige puisque les dossiers sont instruits par la Commission royale des monuments et sites (sections réunies) et passent au Conseil des Ministres. Il n'y a aucun transfert budgétaire de la part des Communautés.

C. — VOTES

Les articles et l'ensemble du projet de loi ajustant le budget des Affaires culturelles communes pour l'année budgétaire 1982 sont adoptés sans modification par 11 voix contre 3.

Les articles et l'ensemble du budget des Affaires culturelles communes pour l'année budgétaire 1983 sont également adoptés sans modification par 11 voix contre 3.

Le Rapporteur,

G. VERHAEGEN

Le Président,

A. d'ALCANTARA

ERRATA

in tabellen van het wetsontwerp houdende aanpassing van de begroting van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken voor het begrotingsjaar 1982.

1. Op bladzijde 10 : totalen voor hoofdstuk V : het bedrag « 1,0 » schrappen in de kolom 6.

2. Op bladzijde 11 : sectie 31 : totalen voor hoofdstuk VI : het bedrag « 62,6 » toevoegen aan de kolom 4.

ERRATA

aux tableaux du projet de loi ajustant le budget des Affaires Culturelles communes de l'année budgétaire 1982

1. A la page 10 : totaux pour le chapitre V : supprimer le montant de « 1,0 » dans la colonne 6.

2. A la page 11 : section 31 : totaux pour le chapitre VI : ajouter le montant de « 62,6 » dans la colonne 4.